

Ústav východoevropských studií FF UK

Posudek oponenta magisterské práce

Jméno a příjmení autora práce	Bc. Uladzimir Morozuk
Studijní obor	VES
Název práce	Přechylování slov označujících povolání. Ukrajinština ve srovnání s běloruštinou a ruštinou.
Vedoucí/oponent práce	doc. Tetiana Sverdan, CSc.

Povinné hodnocení

	1	2	3	4	5
Struktura práce	X				
Formální podoba práce		X			
Stylová a jazyková úroveň	X				
Výběr literatury	X				
Teoretické zpracování tématu	X				
Vlastní přínos práce, osobní zaujetí tématem	X				
Kreativita, původnost zpracování	X				
Splnění zadání práce	X				
Přínos práce pro daný obor	X				

Dodatečné poznámky a připomínky

Předložená diplomová práce má přehlednou strukturu, která se vyznačuje vyváženým poměrem mezi teoretickou částí, kde autor nahlíží problematiku přechylování ve východoslovanských jazycích z různých hledisek (a to z hlediska lingvistického, sociokulturologického a z hlediska situace bilingvismu a diglosie) na jedné straně, a praktickou částí, kde je přehledně a konsistentně popsán vývoj a současné fungování přechylovaných tvarů v rámci ruštiny, ukrajinštiny a běloruštiny. Za stěžejní považuji praktickou část práce, kde

autor nabízí velmi zdařilou komparaci současného stavu a tendencí ve vývoji přechylování ve východoslovanských jazycích, která dovoluje čtenáři vytvořit si ucelený přehled o tématu a zároveň zachovat odstup od ideologicky zabarvených interpretací současného dění. V závěru je pak provedena rekapitulace celé práce se stručným, ale kvalitním vyhodnocením. Metodika závěrečné práce odráží komplexní přístup autora k řešení zadaného tématu a jeho snahu o uvedení tématu do širšího kontextu, autor prokazuje velkou míru kvalifikovaného přehledu zkoumané problematiky, jakož i schopnost logického třídění a srovnávání získaných dat a exaktního uvažování. Chtěla bych také ocenit výběr zdrojů, a v neposlední řadě nepředpojatý přístup autora k problematice, která se v poslední době leckdy stává prostředkem vyjádření nesmiřitelných politických postojů.

Podněty k obhajobě

- Na str. 55-56 zmiňujete fundamentální rozdíly mezi pravopisnými normami («наркамаўка» a «тарашкевіца»), které pojmáte jako realizaci opozice mezi dvěma odlišnými světonázory, hodnotovými systémy a způsoby uchopení extralingvistických reálií. Uvádíte, že tato opozice se týká různých úrovní jazyka, celého jazykového systému, ale uvedené příklady znázorňují rozdíly jen v rovině fonetické a lexikální. Mohl byste uvést příklady i pro morfosyntaktickou rovinu?
- Dále (str. 56) uvádíte, že čeština a ukrajinština, z důvodů úspěšného vypořádání se s postkoloniálním obdobím, v současné době poskytují pozitivní vzor pro vytváření nových slovtvorných a syntaktických modelů v běloruštině. Nemohl byste přiblížit tuto problematiku a popsat o jaké modely (kromě přechylování) se jedná?
- Jak konkrétně se podle Vás v jazykovém systému ukrajinštiny projevuje vymezení se proti ruštině jako vzoru pro vývoj současného jazyka? Dá se i tady mluvit o vlivu jiných slovanských jazyků (například o vlivu češtiny)?

Hodnocení práce

Práci považuji za velice přínosnou, splňuje požadavky, standardně kladené na diplomovou práci (v souladu s OD 10/2014, čl. 4, odst. 4). Diplomovou práci hodnotím jako zdařilé pojednání o předmětné problematice, kdy autor jednoznačně prokázal orientaci v dané oblasti, prokázal schopnost analýzy, komparace a následné syntézy dostupných zdrojů, schopnost kritického myšlení, hodnocení materiálu, a uplatnění získaných poznatků v praxi v rámci komparativní analýzy situace s přechylováním slov označujících povolání ve východoslovanských jazycích. Definovaný cíl diplomové práce hodnotím jako zcela naplněný.

Doporučuji proto k obhajobě s hodnocením výborně.

V Praze dne 30.08.2021

Mgr. Veronika Stranz-Nikitina, Ph.D.